

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 3132-3150 redigirane. Poluzatvorena sjednica.

utorak, 04.04.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 (redigirano)
2 (redigirano)
3 (redigirano)
4 (redigirano)
5 (redigirano)
6 (redigirano)
7 (redigirano)
8 (redigirano)
9 (redigirano)
10 (redigirano)
11 (redigirano)
12 (redigirano)
13 (redigirano)
14 (redigirano)
15 (redigirano)
16 (redigirano)
17 (redigirano)
18 (redigirano)
19 (redigirano)
20 (redigirano)
21 (redigirano)
22 (redigirano)
23 (redigirano)

[Otvorena sjednica]

25 TAJNIK: [simultani prijevod] Sada smo na javnoj sjednici, časni Sude.

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Izvolite.

2 Ispituje Sudsko vijeće:

3 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Gospodine, ja imam samo jedno
4 pitanje.

5 Opisivali ste svoju misiju provjeravanja rute Knin-Kijevo-Cetinje-
6 Civljani-Vrlike. Koliko ste često odlazili i provjeravali ta mjesta? Da li je do
7 toga dolazilo nekoliko puta na dan ili pet do šest puta tokom cijelog Vašeg
8 boravka? Možda sam Vas bio, naime, ranije pogrešno shvatio, pa bih želio da to
9 razjasnim.

10 O: Moja posjeta tome kraju kome ste naveli Vi, bila je u... četiri do
11 pet puta, nemojte me držati konkretno. To nije bilo na dan. Jer ipak je Knin
12 i... i taj predjel negdje 50 kilometara udaljeno bilo, tako da nismo mogli
13 dnevno se vraćati.

14 A inače, /?u vidu/ ove kontrole koje smo trebali prolaziti, tu smo
15 obavezno, da l' iz radoznalosti ljudi na kontroli što su s nama hteli da
16 razgovaraju ili paralelnog nastojanje da više prikupimo podataka u razgovoru sa
17 njima, tako da smo mi morali da ostanemo malo duže vremena sa njima. Tako da se
18 to jednom dnevno završavalo. Nisu dani bili povezani jedan za drugim, nego
19 zavisno od ekscesa ili slučaja kada je izbio, kada je traženo od strane
20 predstavnika Ministarstva unutrašnjih poslova Hrvatske, konkretno gospodina
21 pod... pod brojem 10, ili kada je od strane armije traženo, da su neki sukobi
22 nastali na relaciji građana i armije, ili od strane gospodina Martića, kada je
23 se ispostavljalo da je nastao neki sukob što se tiče na tom području srpskog
24 naroda.

25 Jednom, čini mi se, da sam išao privatno. To sam bio pozvat na jedan
26 ručak u selo Cetinje. Al' mogu reći, taj mi je ručak preseo, pa sam se vratio
27 bez ručka.

28

29

30

1 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Hvala Vam. A sada u vezi sa ovim
2 spiskom osoba koji imate, molim Vas objasnite mi još jedanput nešto u vezi sa
3 gospodinom pod brojem 8. Možda bolje da odemo na poluzatvorenu sjednicu.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim da pređemo na poluzatvorenu
5 sjednicu.

6 [Poluzatvorena sjednica]

7 (redigirano)

8 (redigirano)

9 (redigirano)

10 (redigirano)

11 (redigirano)

12 (redigirano)

13 (redigirano)

14 (redigirano)

15 (redigirano)

16 (redigirano)

17 (redigirano)

18 (redigirano)

19 (redigirano)

20 (redigirano)

21 (redigirano)

22 (redigirano)

23 (redigirano)

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 3154-3160 redigirane. Poluzatvorena sjednica.

utorak, 04.04.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 (redigirano)
2 (redigirano)
3 (redigirano)
4 (redigirano)
5 (redigirano)
6 (redigirano)
7 (redigirano)
8 (redigirano)
9 (redigirano)
10 (redigirano)
11 (redigirano)
12 (redigirano)
13 (redigirano)
14 (redigirano)
15 (redigirano)

16 [Otvorena sjednica]

17 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Spomenuli ste Knin, kompleks
18 kasarne i terene za obuku. Koliko ste ukupno tamo ljudi vidjeli?

19 O: Nije mi potpuno jasno pitanje. Knin, govorite o kasarni, o
20 sekretarijatu ili o nekim drugim objektima i mestima se misli?

21 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Izvinjavam se što nisam bila
22 dovoljno jasna. Govorim o kasarni, o kasarni koju ste opisali kao teren gdje se
23 i također vršila obuka.

24 O: Nisam govorio o kasarni gde se vršila obuka, nego o kasarni sam
25 govorio gde sam... smo onda sa helikopterom /sic/ sleteli i gde sam jednom il'

26

27

28

29

30

1 dva puta kasnije bio. Al' to... u samoj kasarni nije se mogla vršiti obuka, jer
2 to... ta je kasarna bila u samom zgradu... u samom gradu. Tako da nije imala
3 neka... prostor određen za obuku vojske. A i to nisam mogô primetiti, nisam
4 video. Verovatno su negde imali van grada.

5 A što se tiče prisutnosti vojnika, bilo je ma... vrlo malo prisutnih.
6 Imô sam to prilike i sa jednim mojim, da kažem tako, iz mog mesta... veli da...
7 ja pitam: "Kol'ko Vas ima tu?" misleći prvo... Ja sam ga pitao: "Kol'ko Vas ima
8 iz našeg kraja, iz mog kraja?" On je bukvalno shvatio na celu vojsku, kaže:
9 "Malo nas ima. Svi tu vani, na terenima, po punktovima, po... po šumama i tako."

10 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Kada je admiral onaj spomenuo
11 Kapetana Dragana, šta ste Vi zaključili o kome se radi? Ko je taj Dragan?

12 O: Dugo vremena nismo znali pravo njegovo prezime. Jer, šta ja znam, to
13 je više nekako držano da li u tajnosti ili on možda nije izjavljivao ili...
14 Nekakva je taktika bila, čija je, kako ne bi znali, ali za njega je korišćeno
15 njegovo pravo ime, Kapetan Dragan, koji je došao, tad saznali smo da je došao iz
16 Australije za obuku specijalnih jedinica na području SAO Krajine, i to srpskih
17 specijalnih jedinica.

18 Kažem, tad je bilo govora i... navodno i arkanovci da su gore, međutim,
19 čini mi se da je tad Arkan bio i u zatvoru u Zagrebu. Tih dana, sad možda pre
20 ili kasnije, ali tih dana je bio u Zagrebu, tako da nije mogao Arkan. Možda je
21 imao neke njegove... njegove ljude ili njegove jedinice dole. O tome ne bih mogô
22 da kažem.

23 Ali da je Kapetan Dragan na terenu bio dole za vreme našeg boravka,
24 jeste. Jer to smo kasnije i kroz diskusije u grupi konstatovali da se nalazi

25

26

27

28

29

30

1 izvesni Kapetan Dragan. A kasnije sam saznao, ali to je mnogo, dosta kasnije, da
2 se prezivao Vasiljković.

3 Koliki je broj ljudi gore bilo, stvarno ja ne... Jer videli smo iz
4 helikoptera, baš onako jedno dva-tri puta je on napravio krug oko... oko te
5 kamene tvrđave. Tu smo videli... ne znam tačno broj, iz helikoptera, ne mogu
6 tačno... Mislim, reč je o nekakvoj cifri, ali bilo je podosta.

7 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Recite mi tko je bio taj Arkan
8 i šta su bile te Arkanove jedinice ili arkanovci. Kako se, dakle, zove ta osoba
9 i šta, po Vama, znači termin "Knindže"?

10 O: Željko Ražnatović Arkan je bio pripadnik nekakvih paravojskih
11 jedinica, odnosno vođa tih paravojskih jedinica, dobrovoljačkih, koje su delovale
12 na prostoru Hrvatske, kasnije i Bosne, a kasnije i na prostoru Kosova. On je te
13 dobrovoljce imao pod neposrednom ličnom kontrolom. Kol'ko je meni poznato je
14 imao dobru komandu i držao je svoju vojsku pod svojom kontrolom.

15 Imao sam prilike... izneću jedan slučaj, kada se ženio. Tad sam bio u
16 Beogradu. Išô je jedan moj pretpostavljeni na svadbu. Jer to je bilo na
17 televiziji. Ja nisam znao, odnosno on nije meni rekao da će, nego sam video
18 na... čisto na televiziji. I posle dan-dva, kad sam se... imô prilike da se
19 sretnem sa njim. Jer je tad... to je bio period kad smo bili neobavezni prema
20 vremenu, da idemo svakodnevno na posô, nego kad smo bili ono bez obaveze. Kad
21 sam /?se/ video sa njim, rekô sam mu: "Miljane, pa zar i ti tamo?" Što me je
22 malo začudilo njegovo prisustvo, da on bude na toj svadbi. Što je on odgovorio:
23 "Pa što? To je moja li... privatna i lična stvar." Mislim, ja sam... meni je
24 jasno i tu ko je... koje sam eto tako, u neobaveznoj toj diskusiji, ćaskali i

25

26

27

28

29

30

1 govoreli da... da nas je malo to pogodilo što je on bio na njegovoj toj svadbi
2 prisutan.

3 Jedan drugi slučaj, nažalost, tog čoveka više nema, sin jednog mog
4 prijatelja u Beogradu, koji je bio pripadnik te Arkanove jedinice. Verovatno ni
5 njegovog oca... majka znam da je umrla i otac ne verujem da mu je živ. A ona su
6 dva brata ubijena.

7 Jednom prilikom sam ja sa mojom ženom išao kod njih familijarno u
8 poseti, jer... jer smo bili veoma bliski prijatelji sa njegovom ženom, od majke
9 tog dečka, koja je poreklom sa Kosova, iz Peći. I po kulturi i običaju, smatram
10 i mentalitetom, bili smo isti.

11 Tada sam... Mislim ovo sad pričam neobavezno, ali jedan doživljaj, što
12 je ostavio kod mene strašan utisak. Njegova majka je počela da me moli da ja
13 utičem na njenog sina Bobana da ne ide u nekakve avanture. Poslije jedno pet-
14 šes' minuta sedenja u njihovoj kući naišao je Boban. Bio je dečko, bavio se
15 boksom, dosta ovako fizički spreman, kondiciono. I ja sam počeo diskusiju oko
16 toga. Direktno nisam ga pitao gde ideš, šta ideš, nego eto, kako si, šta radiš,
17 ovo-ono. Rekô: "Čujem malo ideš malo u nekakve avanture." Kaže: "Jeste, idem,
18 čika..." po imenu mome. Kaže: "Idem malo po Bosni." - "Šta ćeš tamo?" - "Pa
19 idemo", kaže, "malo, eto to neko društvo naše", kaže, "malo da dođemo do neke
20 zarade."

21 Jednog momenta izgubio se i kad je došao donio je na jednom ovako...
22 kožnoj nekoj postavi puno zlata. I tad je izvadio jednu ogrlicu, koja je možda
23 imala kila - možda ja preterujem, ali meni se učinilo toliko - i ponudio mojoj
24 ženi, kaže: "Teta Džeko, držite ovo na poklon." Moja žena je to odbila. Pogleda
25
26
27
28
29
30

1 onda u mene. Ja sam onda reagovao i rekô sam: "Ne, Ar... Bobane, to moja žena ne
2 može nositi. To nije poklon koji si ti kupio, nego si sigurno od... od nekog
3 uzeo. Kako si to uzimô?" - "Pa", kaže, "onako. U Bosni ", kaže, "odemo." Kaže:
4 "Ko neće da skine, skidamo mi glavu. Ko neće prsten da skine, skidamo prst." Tad
5 sam ja reagovô, rekô sam : "Bobane, to moja žena ne sme i ne može nositi."

6 Mislím, to je jedan strašan utisak kod mene. Ja tog momenta nisam mogao
7 više tu, nego sam, čisto, napustio. Meni je žao te njegove majke, jer stvarno je
8 bila žena na mestu. Napustio sam tu kuću, više nisam odlazio. Jedino sam otišao
9 još jednom da je posetim kad je bil... ona bila bolesna, u bolnici. Posle sam
10 saznao da je on, i to sam video na televiziji, kako je on ubijen, vezanih ruku
11 zakopan u zemlji. Baš je bila slika njegova prikazana na televiziji.
12 (redigirano) Kako je bio... prikazana je slika baš kako je zatrpan u... u
13 grobu. Mislím, to mi je jedna veoma, tako, tužna slika ostala sa tog... Posle mi
14 je njegova majka pričala da on ide sa Arkanovima i da ide po... po tom. Mislím,
15 eto to.

16 Ali stekô sam utisak... povezo sam ovo što ste me pitali oko Arkana i
17 ovo... i ovaj nekol'ko slučajeva. Mislím da... da bi' sad bio potpuno jasan. Na
18 žalost, ne verujem da su svi to tako radili, da ne verujem da ni svi ljudi nisu
19 bili isto tako, da je bilo pojedinaca, bar kako smo kasnije saznali, primoranih
20 da idu tamo iz kojekakvih razloga. Ali bilo je i onih dobrovoljaca koji su na
21 štetu drugog naroda to radili.

22 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] A ko ih je to onda natjerao, te
23 koji su natjerani, da odlaze u različita područja iz raznih razloga?

24 O: Pa, verovatno nekakva organizacija tu je postojala unutar... unutar
25 same... Arkanovih tih jedinica. Mislím, to ne bih mogao sad konkretno, to su

26

27

28

29

30

1 naše više procene iz razgovora sa kolegama. Tako smo došli do nekog zaključka,
2 jer ipak su to lica koja su tamo išla iz nekakve kriminalne proš...prošlosti.

3 Konkretno, eto za tog Bobana, on je... njegov brat je pre toga ubijen.
4 Likvidiran u Beogradu u jednoj sportskoj hali. /?Bulkan/ Mlađi, kako su ga
5 zvali. Bio sam mu na sahrani. I ovaj mali je bio poznat, bar na... na općini
6 Palilula. Na Karaburmi je bio poznat, ovako, po malo tim ekscesnim situacijama
7 verovatno. I takvi ljudi su i mogli da idu na... u takvim akcijama. Sigurno nisu
8 ljudi odlazili sa zdravim razumom i pameti.

9 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude.

10 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala.

11 G. WHITING: [simultani prijevod] Ja se Izvinjavam. mislim da bi samo
12 opreznosti radi bilo dobro da se izbrišu redovi 1 i 2 na strani 35 jer se tamo
13 javljaju prezime ove osobe o kojoj je svjedok govorio. Mislim da je cijela priča
14 bez tog spomenutog imena dovoljno nejasna da bi se mogla ostaviti. Ali sa
15 imenom, to bi moglo identificirati svjedoka. Molim da se to izbriše.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim da se redovi 1 i 2 na strani 35
17 izbrišu. Hvala.

18 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Samo ukratko, šta je po
19 nacionalnosti bio Arkan?

20 O: Meni kol'ko je poznato je bio Srbin. A sad, ne znam poreklo njegovog
21 oca ili majke. Znam da je, iz čitanja štampe više, da je on dugo živio valjda
22 ili rođen u Sloveniji. Ali ne bih... ne bih u detalje ulazio. Ali da je Srbin,
23 da je se ženio po srpskim običajima, da je sahranjen - to sam bio u mestu dole
24 njegove sahrane, nisam bio na sahrani, ali imao sam prilike da razgovaram sa

25

26

27

28

29

30

1 jednom ženskom osobom koja je bila na toj sahrani - da je sahranjen po srpskim
2 običajima. Verovatno je Srbin.

3 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] I moje posljednje pitanje. U
4 vezi sa jednom izjavom ili nečim što je rekao gospodin Martić, Vi ste rekli da
5 je jugoslavensko zakonodavstvo bilo više opće prirode i da se odnosilo na svih
6 šest republika i na dvije autonomne pokrajine, a da je unutar tog pravnog okvira
7 svaka od republika usvajala zakone, ovisno o potrebama i zahtjevima, sad bilo da
8 se radilo o krivičnom ili nekom drugom zakonu.

9 Sada da Vas nešto pitam. Prema tome kako je bio organiziran savezni
10 sistem u Jugoslaviji, da li je jedna od teritorija, dakle jedna republika, mogla
11 suditi jednoj osobi za neki zločin koji je počinjen u drugoj republici ili je ta
12 jurisdikcija vrijedila samo za onu republiku u kojoj je djelo počinjeno?

13 O: U tom jugoslovenskom zakonu, a i u zakonu ostalih republika je...
14 važila je princip stvarne i mesne nadlež... nadležnosti. To znači da je važio
15 princip po mestu izvršenja krivičnog dela. Jedino ako je prevladavao interes da
16 je to lice u više slučajeva vršilo krivična dela na više republika, onda se
17 postavljao taj međusobni dogovor između republika na kojim će se... u kojoj će
18 se republici njemu suditi, zbog mesne nadležnosti, a i zbog stvarne nadležnosti
19 po mestu izvršenja krivičnog dela. Ali većinom se išlo po mestu izvršenja
20 krivičnog dela.

21 Ja se izvinjavam, možda mogu konkretno pravnicima jednu dopunu oko toga.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Čini mi se da je to tako išlo.

2 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala Vam, gospodine. Nemamo
3 više pitanja za Vas.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala sutkinji.

5 Zamolio bih Vas, gospodine, da se koncentrirate sada na one izbjeglice
6 za koje ste rekli da ste ih vidjeli u hotelu, naime dok ste vršili istragu tamo.
7 Znam da Vas je gospodin Perović ispitivao o tome tokom unakrsnog ispitivanja,
8 međutim ja nisam razumio Vaš odgovor i htio bih da se to razjasni.

9 On Vas je, naime, pitao... ono što je on pitao je bilo da li su kuće,
10 odakle su ti izbjeglice pobjegli, bile zapaljene. Nisam shvatio odgovor na to
11 pitanje i zamolit ću Vas da mi odgovorite ukratko, da mi ne pričate dugu jednu
12 priču. Jesu li, dakle, kuće u Kninu koje su pripadale tim izbjeglicama bile
13 zapaljene?

14 O: Ja sam u svojoj izjavi izneo da posle izbeglica ja sam još jednom bio
15 u Kninu, i to sam išao u sekretarijat i natrag sam se vratio. Znači, nisam
16 proveo u obilazak Knina. Čini mi se da smo sa gospodinom pod brojem 3 u
17 povratku, čini mi se, opet nemojte me držati, jer odavno je to prošlo i sve je
18 to tako bilo komentara, da smo onako letimično, kad smo se vraćali, primetili
19 jednu ili dve kuće. Da l' su to tada ili ranije, al' bilo je nekih zgarišta
20 oko... na tim kućama. Ne mogu tačno dati navode koje su tvrdili izbeglice da su
21 im kuće zapaljene. To je u pet-šest slučajeva bilo. Pet-šes' izbeglica je to
22 iznosilo.

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mene samo zanima ono što ste Vi
24 primijetili. Rekli ste da ste vidjeli jednu ili dvije kuće ili zgarišta. Da li

25

26

27

28

29

30

1 ste vidjeli možda i neke oštećene kuće dok ste se tuda kretali? Mislim da za
2 tako nešto nije potrebno biti jako dugo na nekom mjestu. Dakle, da li ste
3 vidjeli oštećene zgrade?

4 O: Nisam primetio jer smo u kolima išli. Mislim, ipak smo vozili tu
5 negde 50-60... Nismo mogli primetiti. Vidio sam, kažem, je... malo u dubini,
6 jedno dva zgarišta i potamnele kuće. Ali da l' su to posledice toga ili
7 odranije, ne bi' mogô da tvrdim. Međutim, to nas je navelo, sve one izjave
8 izbeglica, da eto malo obratimo pažnju, kol'ko smo mogli. Više nisam odlazio i
9 nisam bio u prilici da...

10 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, izvinjavam se. Mislim da
11 smo još uvijek na javnoj sjednici, a Vijeće nije ugasilo sve mikrofone kada
12 svjedok odgovara. Onda mjera iskrivljenja glasa ne funkcioniра kada imamo...
13 Dakle, tu bi moglo biti problema.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvinjavamo se.

15 Recite jeste li kroz to područje prolazili tokom dana ili noću.

16 O: Tokom dana je bilo. Mislim, za taj dotični datum. A i... i većinom
17 smo danju išli na terenu, jer noću, stvarno sa prvim sumrakom, mi nismo izlazili
18 iz hotela.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine, hvala na tome što ste
20 detaljni, ali istovremeno mi imamo ograničeno vrijeme. Tako da ću Vas ipak
21 zamoliti da se ograničite na to da odgovorite samo na ono što Vas pitam. Ako mi
22 bude potrebno dodatno objašnjenje, ja ću Vas zamoliti da mi ga date. Dakle,
23 molim Vas poslušajte me dobro što Vas pitam i pokušajte mi dati direktan odgovor
24 baš na to.

25 Da li znate za slučaj da je neko umro ili poginuo tokom tog događaja?

26

27

28

29

30

1 O: Mislite tokom naše misije u Kninu... i Šibeniku i Kninu?
2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da.
3 O: Jeste. Sećam se da je poginuo...
4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A o kojem broju se radi?
5 O: Radi se o jednom čoveku, Hrvatu. Zvao se Vinko Elez. To mi je ostalo
6 u sećanju.
7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li znate šta se dogodilo na kraju
8 s tim izbjeglicama koji su bili u hotelu?
9 O: Mi smo ih ostavili u hotelu. I oni su i dalje ostali u hotelu, mi smo
10 se vratili.
11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dakle, Vi nam ne možete reći kamo su
12 oni poslije otišli iz hotela?
13 O: Ne mogu stvarno. Naša misija se završila i mi smo se vratili, a oni
14 su i dalje ostali tamo.
15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dok ste bili tamo, koliko dugo su
16 oni, dakle dok ste Vi bili tamo, bili u hotelu?
17 O: Pa, to je 15 do 20 dana. Mislim, tačno od datuma ne mogu Vam
18 povezivati, ali oko dvadesetak dana.
19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Da li je bilo ikakvih drugih
20 krivičnih aktivnosti koje ste primijetili na tom području?
21 O: Pa, sem tog ubistva sa izbjeglicama... sa, ovaj... zarobljenicima, i
22 sada kad se uzme, tih pojedinačnih barikada, ekscesa na barikadi i blokada
23 puteva, kol'ko je meni poznato, nije bilo.
24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Prema Vašoj prosudbi, šta se
25 Vama činilo da je problem na tom području, ako biste u jednoj rečenici trebali
26
27
28
29
30

1 da sumirate svoje opservacije tokom te misije?

2 O: Pa, problem je bio suži... zajednički suživot između Srba i Hrvata
3 što je bio dole nemoguć. Bar u onom periodu i govorim za ono vreme, pod
4 tadašnjim rukovodstvom i sa jedne i sa druge strane. Jer je ipak, čini se, taj
5 narod izmanipulisan, usmeren u drugom pravcu, pogrešnom pravcu. I sa jedne i sa
6 druge strane. To je odraz tog stanja na tom mestu, a i odraz u ostalim
7 republikama i ostalim situacijama na prostorima bivše Jugoslavije.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam.

9 Gospodine Whiting, izvolite.

10 G. WHITING: [simultani prijevod] Nemam pitanja.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Peroviću?

12 G. PEROVIĆ: Samo nekoliko, časni Sude, vezano za neka pitanja koja je
13 časni sudija Nosworthy postavila svedoku.

14 Mogli bismo da pređemo na poluzatvorenu sednicu, prosto za svaki slučaj.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Zamolio bih da se pređe na
16 poluzatvorenu sjednicu.

17 [Poluzatvorena sjednica]

18 (redigirano)

19 (redigirano)

20 (redigirano)

21 (redigirano)

22 (redigirano)

23 (redigirano)

24 (redigirano)

25 (redigirano)

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 3172-3178 redigirane. Poluzatvorena sjednica.

1 (redigirano)
2 (redigirano)
3 (redigirano)
4 (redigirano)
5 (redigirano)
6 (redigirano)
7 (redigirano)
8 (redigirano)

9 [Otvorena sjednica]

10 TAJNIK: [simultani prijevod] Sad se nalazimo na javnoj sjednici.
11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite, gospodine Whiting.
12 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala.
13 Tužilaštvo poziva svog sljedećeg svjedoka, MM-036. A to će ispitivanje
14 voditi gospođa Richterova, a ja bih zamolio da mi se dopusti da napustim
15 sudnicu.
16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite, možete napustiti sudnicu.
17 Hoćemo li preći na poluzatvorenu sjednicu dok svjedok ili svjedokinja
18 ulazi?
19 G. WHITING: [simultani prijevod] Mislim da je to neophodno.

20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Onda molim da pređemo na
2 poluzatvorenu sjednicu.

3 [Poluzatvorena sjednica]

4 (redigirano)

5 (redigirano)

6 (redigirano)

7 (redigirano)

8 (redigirano)

9 (redigirano)

10 (redigirano)

11 (redigirano)

12 (redigirano)

13 (redigirano)

14 (redigirano)

15 (redigirano)

16 (redigirano)

17 (redigirano)

18 (redigirano)

19 (redigirano)

20 (redigirano)

21 (redigirano)

22 (redigirano)

23

24

25

26

27

28

29

30

1 (redigirano)
2 (redigirano)
3 (redigirano)
4 (redigirano)
5 (redigirano)
6 (redigirano)

7 [Otvorena sjednica]

8 TAJNIK: [simultani prijevod] Sada smo na javnoj sjednici, časni Sude.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

10 Ispituje gđa Richterova:

11 [Tužiteljica ispituje putem prevodioca]

12 P: Gospodine, odobrene su Vam zaštitne mjere u ovom postupku.

13 O: Hvala.

14 P: Kada Vam se budemo obraćali, nećemo Vas zvati po imenu, nego ćemo
15 izgovarati jedan broj.

16 O: Dobro.

17 P: Također, Vaša slika na ekranu će biti takva da niko Vas neće moći
18 prepoznati jer će biti iskrivljena.

19 O: Hvala.

20 P: Međutim, kada smo na javnoj sjednici, kao što smo sada, molim Vas ne
21 spominjite mjesto gdje živite ili bilo šta drugo na temelju čega bi Vas se moglo
22 prepoznati.

23 O: Ja.

24 P: Ako bude neophodno da spomenemo nešto takve prirode, onda možemo
25 preći na poluzatvorenu sjednicu i onda ću Vam ja reći da možete slobodno
26 govoriti o takvim stvarima.

27 O: More.

28

29

30

1 P: Sada ću Vam, uz pomoć poslužitelja, pokazati jedan list papira. Molim
2 Vas da pogledate šta tamo piše i kažete "da" ili "ne", ovisno o tome da li se tu
3 na papiru nalazi Vaše ime i datum rođenja.

4 O: Da.

5 P: Hvala.

6 G. RICHTEROVA: [simultani prijevod] Zamolit ću sada poslužitelja da taj
7 list papira pokaže Vijeću i Odbrani.

8 Zamolit ću da se ovaj dokument uvrsti u spis, i to pod pečatom.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument koji nam je sada predočen se
10 uvrštava u spis, i to pod pečatom. Molim da mu se dodijeli broj dokaznog
11 predmeta.

12 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet 284, časni Sude,
13 pod pečatom.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

15 G. RICHTEROVA: [simultani prijevod] Molim da samo nakratko pređemo na
16 poluzatvorenu sjednicu.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim Vijeće da pođe na poluzatvorenu
18 sjednicu.

19 [Poluzatvorena sjednica]

20 (redigirano)

21 (redigirano)

22 (redigirano)

23 (redigirano)

24 (redigirano)

25 (redigirano)

26 (redigirano)

27 (redigirano)

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strana 3183 redigirana. Poluzatvorena sjednica.

1 (redigirano)
2 (redigirano)
3 (redigirano)
4 (redigirano)
5 (redigirano)
6 (redigirano)
7 (redigirano)
8 (redigirano)
9 (redigirano)
10 (redigirano)
11 (redigirano)

12 [Otvorena sjednica]

13 TAJNIK: [simultani prijevod] Sada smo na javnoj sjednici, časni Sude.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Izvolite, gospođu Richterova.

15 G. RICHTEROVA: [simultani prijevod]

16 P: Gospodine, dakle, sada smo na javnoj sjednici. Molim Vas ne
17 spominjite ime Vašeg sela.

18 Sada jedno opće pitanje. Kako biste Vi opisali život u Vašem selu prije
19 izbora, dakle prije 1990. godine? Kako ste se slagali, to jest kako su se...
20 pripadnici te dvije nacionalnosti kako su se slagali?

21 O: Slagali smo se dobro.

22 P: Družili ste se?

23 O: Jesmo.

24 P: Da li je u jednom trenutku došlo do promjene?

25 O: Jê.

26 P: Molim Vas recite kada.

27

28

29

30

1 O: Poslije glasanja.

2 P: Do kakve je promjene došlo?

3 O: Pa, došlo do promjene, više nije niko s nikim htjeo razgovarati. Jel

4 /sic/ jedni su bili za Tuđmana, a jedni su bili za Miloševića.

5 P: 1991. godine, da li ste bili upoznati sa time da je u području gdje

6 su živjeli... gdje ste živjeli bilo oružanih snaga?

7 O: Jê bilo.

8 P: Ko su bili tu ljudi? Ko su bile te oružane snage?

9 O: Pa, bila je JNA.

10 P: Da li je JNA došla u Vaše selo? Da li je prolazila kroz Vaše selo?

11 O: Jê. Kad su /nerazgovijetno/ raketirali, onda su došli.

12 P: Prije nego što su raketirali, recite da li je JNA prolazila kroz Vaše

13 selo? Da li su bili prisutni negdje u tom području.

14 O: Pa, jesu bili kod Srba.

15 P: Kad kažete da su bili kod Srba, mislite kod Srba u Vašem selu su bili

16 ili su bili kod drugih srpskih sela?

17 O: Bili su i u našem selu, ovaj, kod Srba, dolazili su tamo u kraju, i

18 u Sadilovac.

19 P: Gospodine, Hrvati iz Vašeg sela, jesu li imali oružje?

20 O: Pa, nisu.

21 P: Nisu imali nikakvo oružje ili su imali nešto malo oružja samo?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, nešto su malo imali, al' to nisu koristili.

2 P: Jesu li Hrvati 1991. godine koristili to oružje? Da li su ga
3 koristili protiv nekoga iz te regije?

4 O: Ne, nisu.

5 P: A kada je riječ o Srbima, da li znate jesu li Srbi bili naoružani ili
6 nisu?

7 O: Jesu bili naoružani.

8 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, imam jedan... jedan prigovor.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite.

10 G. MILOVANČEVIĆ: Pitanje da li su Hrvati bili naoružani i da li su Srbi
11 naoružani je totalno uopšteno. Možemo govoriti o stanovništvu u jednom selu ili
12 u više sela...

13 SVJEDOK: I u više...

14 G. MILOVANČEVIĆ: ... bilo da su srpske bilo da su hrvatske
15 nacionalnosti. Molim da kolegunica to ima u vidu.

16 G. RICHTEROVA: [simultani prijevod] Hvala. Bit ću konkretnija.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospođu Richterova. Izvolite.

18 G. RICHTEROVA: [simultani prijevod]

19 P: Kada sam govorila o Hrvatima, mislila sam na one u selu u kojem ste
20 Vi živjeli. A sada Vas pitam o Srbima u Vašem selu. Da li ste znali jesu li oni
21 imali kakvo oružje?

22 O: Jesu imali.

23 P: Vidjeli ste to?

24 O: Pa, vidjeo sam, da. Kako ne bih vidjeo, kad su... kad su im
25
26
27
28
29
30

1 vozili s helikopterima.

2 P: Donijeli su helikopterima. Kad je to bilo? Kad ste to vidjeli?

3 O: Pa, 1991.

4 P: Gdje su ti helikopteri onda sletjeli?

5 O: Tamo prema Duma... Duman se zove, Duman. Tamo su hodili i tamo su ih

6 krili isto, /?svoju/...

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospođo Richterova, da li privodite

8 kraju ovo o čemu ispitujete?

9 G. RICHTEROVA: [simultani prijevod] A da, vidim sad koliko je sati.

10 Možda bi bio trenutak da pođemo na pauzu.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ako Vama odgovara. Ako ćete završiti

12 sa ovom temom, onda to možete.

13 G. RICHTEROVA: [simultani prijevod]

14 P: Ja sam samo htjela još pitati svjedoka gdje se nalazi ovo mjesto

15 Duman, koje ste nam spomenuli? Gdje... Blizu kojeg sela je to?

16 O: To je blizu Kršlje i Lipovače, i Sadilovca.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Sada je vrijeme za pauzu. Nastavit

18 ćemo s radom u 12.30h.

19 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molimo ustanite.

20 ... Početak pauze u 12.03h

21 ... Sjednica nastavljena u 12.35h

22 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

23 Izvolite sjesti.

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite, gospođo Richterova.

25 G. RICHTEROVA: [simultani prijevod]

26 P: Svjedoče, prije pauze, Vi ste spomenuli helikopter koji je sletio u

27

28

29

30

- 1 selu zvanom Duman. Da li ste Vi lično vidjeli taj helikopter?
- 2 O: Jesam vidio.
- 3 P: Da li je na tom helikopteru bio ikakav znak?
- 4 O: To nisam vidio, al' samo helikopter je nosio municiju za njih, i
- 5 oružje.
- 6 P: Rekli ste "za njih".
- 7 O: Da.
- 8 P: A koga ste to vidjeli zajedno s tim helikopterom?
- 9 O: Pa, vo...vojska.
- 10 P: Kakva vrsta vojske? Koja vojska?
- 11 O: Pa, JNA.
- 12 P: Kuda su oni odnijeli tu municiju?
- 13 O: Pa, odnijeli su sebi. Odnijeli... vodili su narodu, civilima, i
- 14 naoružavali.
- 15 P: Spomenuli ste ovo prisustvo JNA.
- 16 O: Da.
- 17 P: Kada su se oni pojavili u Vašem kraju? U kojem mjesecu?
- 18 O: Kojem je mjesecu? Pa, ne znam ni ja u kojem je mjesecu.
- 19 P: Približno. Da li je bilo proljeće, ljeto, jesen?
- 20 O: Jesen.
- 21 P: Takođe ste spomenuli da su oni lansirali rakete i Vi ste tu spomenuli
- 22 JNA.
- 23 O: Da.
- 24 P: Da li se sjećate kada je... kada je došlo do toga napada? Kada se on
- 25 dogodio?
- 26 O: Pa, dogo... još je negdje oko... u osmom mjesecu, tako negdje.
- 27 11.08., tako.
- 28 P: Kakvu ste vrstu oružja... kakve ste vrste oružja vidjeli kod tih
- 29 vojnika?
- 30

1 O: Ha, kak'e? Kak'e god /?u boga/ bilo. Ja.

2 P: Molim Vas da ponovite odgovor, zato što prevodioci nisu mogli da ga
3 čuju.

4 O: Da. A što da ponovim?

5 P: Kakve vrste oružja su ovi vojnici JNA imali, nosili?

6 O: Pa, imali su automatske puške i imali su one, kako zovu, mitroljeze
7 /sic/, sve teško oružje. Ja.

8 P: Kakva su vozila imali?

9 O: Pa, išli su tenkovima.

10 P: Rekli ste da su te rak... da je taj raketni napad bio negdje u
11 augustu. Da li ste prije ili poslije augusta vidjeli kako JNA u tenkovima
12 prolazi kroz Vaše selo?

13 O: Jesam. Jesu prolazili, da.

14 P: Da li je bilo ikakve pucnjave?

15 O: Nije. Nije.

16 P: Znači, da ponovimo, ovo da je bio napad, raketni napad. Da li je bilo
17 ikakvo upozorenje od bilo koje strane da će doći do raketnog napada?

18 O: Pa, nije.

19 P: Da li je u... bilo situacija kada je JNA ostajala, boravila u Vašem
20 selu?

21 O: Jê.

22 P: Kad se to dogodilo? Kad se to dogodilo?

23 O: Kad se... kad se dogodilo? Pa, dogodilo se... dok su ušli su selo,
24 onda su tu bili u selu našeme /sic/.

25

26

27

28

29

30

1 P: Mene više zanima mjesec.
2 O: Pa, mjesec je bio negdje deseti mjesec. Ja.
3 P: Kad su ušli u selo...
4 O: Da.
5 P: ... šta se dogodilo sa civilnim stanovništvom?
6 O: Civilno sve uteklo. Samo ostalo nas jedno 20, tako neđe, 15-20.
7 P: Da li znate kuda je pobjeglo civilno stanovništvo?
8 O: Pobjeglo za Bosnu.
9 P: Da li znate zbog čega su pobjegli?
10 O: Pa, pobjegli su jer su protiv vojske, rat. Jel da su ostali, bili bi
11 pobijeni svi.
12 P: Koliko je dugo JNA ostala u Vašem selu?
13 O: Pa, jedno možda osam dana, tako. Osam, sedam dana, tako.
14 P: Šta su radili u selu?
15 O: Pa, nisu radili ništa. Tu su bili i onda su o'šli prema Rakovici,
16 dalje zauzimaju.
17 P: Nakon što je JNA otišla iz sela, šta se dogodilo nakon toga? Da li je
18 neko drugi došao u selo?
19 O: Jê. Došle su paravojne jedinice te.
20 P: Da li znate kakva je to bila vrsta paravojnih jedinica?
21 O: Nije to... ne bi' ni znâ, ali kad je bila vojska kod nas, u kući
22 mojoj je bio radio stanice i u tri sobe su ležali vojska, a ja sam i žena ležali
23 u jednoj sobi što je bila na de... na do... na desnom kraju, nije bila stučena.
24 A ovo je bilo sve stučeno; vrata, prozori, sve je bilo stučeno. Tu ležala
25 vojska. I onda kad su... mene su vodili u... u staru kuću preko dana, a uveče su
26
27
28
29
30

1 u pola 8.00 dolazili po me, na spavanje. I onda su, ovaj, isto rekli onijem
2 mladiću što sad radi na stanici, veli... veli: "(redigirano), da l' se Vi
3 bojite?" Reko: "Ja se ne bojim dok ste Vi ovde." Veli: "Znamo. Kad odemo",
4 veli, "mi, čuvajte se rezerve. To su paravojne jedinice te."

5 P: Da li znate ko su bile te paravojne jedinice? Koje su nacionalnosti
6 bili ljudi koji su ih sačinjavali?

7 O: Srbi. Srbi.

8 P: Jeste li ih Vi lično poznavali?

9 O: Pa, nisam.

10 P: Jesu li oni bili iz Vašeg kraja ili su bili izvan toga?

11 O: Pa, bilo ih je odsvaklen.

12 P: Kako su bili obučeni? Jesu li imali civilnu odjeću ili su imali
13 uniforme?

14 O: Unif...uniforme.

15 P: Kakve uniforme? Koje?

16 O: Pa, one kao vojska uniforme.

17 P: Šta se dogodilo nakon što su oni došli u selo? Šta su oni radili?

18 O: Radili su "dobro". Popalili su kuće, ko /?je/ ostâ, to su pobili. I
19 tako su radili.

20 P: Je li iko bio ubijen u Vašem selu?

21 O: Jê. Jê, dvanaestoro.

22 G. RICHTEROVA: [simultani prijevod] Časni sude, možemo li sada preći na
23 poluzatvorenu sjednicu?

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim da se pređe na poluzatvorenu
25 sjednicu.

26 [Poluzatvorena sjednica]

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 3192-3195 redigirane. Poluzatvorena sjednica.

utorak, 04.04.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 (redigirano)
2 (redigirano)
3 (redigirano)
4 (redigirano)
5 (redigirano)
6 (redigirano)
7 (redigirano)
8 (redigirano)
9 (redigirano)
10 (redigirano)
11 (redigirano)
12 (redigirano)

13 [Otvorena sjednica]

14 TAJNIK: [simultani prijevod] Sada smo na javnoj sjednici.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću.

16 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

17 Unakrsno ispituje g. Milovančević:

18 P: Svedoče, ovo je sada faza Vašeg ispitivanja koja se zove unakrsno
19 ispitivanje.

20 O: Da.

21 P: To unakrsno ispitivanje obavlja Odbrana. Ja sam, inače, branilac
22 Milana Martića. Ja ću Vam postaviti pitanj... nekoliko pitanja koja su nama
23 interesantna, o kojima bi Vi mogli nešto znati. Molim Vas, s obzirom da se

24

25

26

27

28

29

30

1 međusobno razumemo, da između mog pitanja i Vašeg odgovora pravimo pauzu kako bi
2 prevodioci mogli da završe svoj posao. Jesmo li se razumeli?

3 O: Jesmo.

4 P: Hvala. Rekli ste, odnosno u Vašim podacima je navedeno da ste vojni
5 rok služili od 1950. do 1953. godine u JNA; je l' tako?

6 O: Jes', tako je.

7 P: Takođe, u Vašoj izjavi stoji, a s obzirom da prethodno pre odlaska u
8 JNA niste išli u školu, da ste tamo...

9 O: Ne.

10 P: ... naučili da čitate i pišete; je l' tako?

11 O: Jê, tako je.

12 P: Pored ove izjave Tužilaštvu, da li ste Vi dali još neku izjavu
13 medicinskom centru ili Centru za ljudska prava u Zagrebu? Sećate li se toga?

14 O: Ne.

15 P: A da li ste možda izjavu takvom medicinskom centru davali u Slunju?

16 O: Davao sam u Karlovcu.

17 P: To je bilo nakon svih ovih događaja?

18 O: Da.

19 P: I da li se sećate koje je to godine bilo?

20 O: Poslije "Oluje".

21 P: Hvala Vam. U Vašoj izjavi, koju ste dali Tužilaštvu, govorili ste o
22 selu u kome ste živeli i rekli ste da je tamo bilo sedamdesetak kuća, od toga
23 dvadesetak srpskih. Da li ste tako izjavili Tužilaštvu?

24 O: Ma da, tako, tako ima.

25

26

27

28

29

30

1 P: U Vašoj izjavi, a i danas, rekli ste da su odnosi Vas stanovnika, u
2 tom Vašem selu u kome ste živeli, bili dobri.

3 O: Dobri bili. Dobri.

4 P: Dakle, ljudi su se slagali, bez obzira na to da li su... na to koje
5 su nacionalnosti; je l' tačno?

6 O: Jes', tačno je.

7 P: Kao prekretnicu u tim takvim dobrim međusobnim odnosima seljana u
8 selu, Vi ste opisali 1990. godinu i izbore. A moje pitanje glasi: da li su to
9 bili oni prvi višestranački izbori 1990? Je l' se sećate toga?

10 O: Sjećam.

11 P: Vi ste u Vašoj izjavi opisali da su Hrvati glasali za Tuđmana...

12 O: Za hrvatsku državu.

13 P: ... Srbi za Miloševića...

14 O: Da.

15 P: ... da su Hrvati želeli Hrvatsku, a Srbi Srbiju.

16 O: Krajinu.

17 P: Molim Vas, samo da završim pitanje, da bi bilo jasno ko pita a ko
18 odgovara.

19 Dakle, Po Vašem viđenju, situacija je bila sledeća na tim izborima:
20 Hrvati su želeli Hrvatsku, a Srbi, sada kažete, Krajinu; je l' tako?

21 O: Pa, jê. Krajina.

22 P: Vi ste, takođe, opisali da ste tada prestali da govorite jedni sa
23 drugima.

24 O: Da.

25 P: U Vašoj izjavi Tužilaštvu, a i danas, ponovili ste da je situacija u
26 selu bila različita u maju mesecu 1990. baš zbog izbora, da ste Vi prestali da

27

28

29

30

1 idete u srpske kuće, a da su stanovnici srpske nacionalnosti prestali da dolaze
2 u hrvatske kuće. Jeste tako rekli?

3 O: Jesam.

4 P: Kada govorite o ovakvoj situaciji, da li pri tome mislite samo na
5 Vaše selo ili i na okolna sela?

6 O: Pa, tako je bilo svud.

7 P: Da li to znači da je nakon tih izbora 1990. godine došlo do remećenja
8 odnosa između stanovništva hrvatske i stanovništva srpske nacionalnosti...

9 O: Da.

10 P: ... po mnogim mestima?

11 O: Da.

12 P: Da li je u Vašem selu postojala jedna ili više partija? Da li su bile
13 osnovane neke partije u Vašem selu pre izbora 1990?

14 O: Pa, ne znam ja jesu li bile il' nisu. Ko će znati sve.

15 P: U Vašoj izjavi koju ste dali u Karlovcu, medicinskom centru, Vi ste
16 opisali taj prekid odnosa, međuljudskih odnosa između stanovnika hrvatske i
17 srpske nacionalnosti, tako što ste rekli da Vam je Vaš srpski kum - a to je
18 čovek najbližih prijateljskih odnosa prema porodici - Vama rekao: "Juče smo jeli
19 i pili zajedno, a ja te danas više ne poznajem." Da li Vam je to najbliži
20 prijatelj Srbin rekao?

21 O: Ma, nije najbliži on. Tako se /nerazgovijetno/ - da, ali nije
22 najbliži, kak'i.

23 P: Mislim, da li Vam je to kum rekao?

24 O: Moj je kum rekâ nije to, a rekli su drugi: "Bili smo kumovi,
25 prijatelji, ali više nismo." Eh, tako je bilo.

26 P: A dobro, možete li nam reći šta se to u... eto, u jednom malom selu

27

28

29

30

1 sa sedamdesetak kuća desilo, da sad najbliži prijatelji koji su pili i jeli
2 zajedno odjednom prestanu da se posećuju, da razgovaraju? I Vi kažete: "Bili smo
3 prijatelji, a sad više nismo." Šta se to desilo?

4 O: Pa sad, nešto se desilo, politika. Oni su vukli na svoju stranu, a...
5 a mi smo na svoju.

6 P: Vi ste, kažete, "vukli na svoju stranu". Na koju to stranu?

7 O: Pa, hrvatsku.

8 P: A da li to znači da su Srbi hteli Krajinu?

9 O: Tako je.

10 P: Opisali ste u Vašoj izjavi, koju ste dali Tužilaštvu, da je došlo do
11 organizovanja nekih straža u selu. Je li to tačno?

12 O: Jê, tačno je.

13 P: A Vaše selo je, kažete, po sastavu bilo mešovito, hrvatsko-srpsko
14 selo; većinsko hrvatsko, manjinsko srpsko stanovništvo. Da li to znači da ste
15 Vi, stanovnici hrvatske nacionalnosti, držali Vaše straže, a da su Srbi imali
16 svoje?

17 O: Da.

18 P: Da li su srpske i hrvatske kuće u Vašem selu bile izmešane ili je
19 jedan deo sela bio sa srpskim kućama, a jedan sa hrvatskim kućama?

20 O: Jê, bio je. I bilo je i izmiješano isto. Bilo je par kuća izmiješano.

21 P: I dobro, možete li nam reći gde su sad te straže bile Vaše? Na
22 primer, straže stanovnika hrvatske nacionalnosti, gde su one postavljene? Jeste
23 imali neke punktove, neke kontrolne tačke ili već ne znam kako da nazovem?

24 O: Ma kak'i... U... hodilo kroz... cestom kroz selo i tako, da paze da
25 ne bi naišli vojska. Tako.

26

27

28

29

30

- 1 P: Pazili ste da ne naiđe koja vojska?
- 2 O: Koja? A koja, znaš koja - JNA.
- 3 P: To je, kažete, maj/juni 1990., pa onda 1991. JNA je tada
- 4 jugoslovenska vojska; je l' tako?
- 5 O: Da.
- 6 P: A koji je bio razlog da Vi u selu držite straže na putu, koje bi
- 7 pazile da ne naiđe vojska?
- 8 O: Ma, to samo tako pazilo malo, držala vraga. Ne smijemo niko. Će će
- 9 držati, kad oni idu s tenkovima. Ko će držati stražu? Će će držati? Ni puške, ni
- 10 vraga. Ništa.
- 11 P: Koliko je Vaše selo daleko od poligona Slunj i od mesta Slunj?
- 12 O: Ja.
- 13 P: Koliko je daleko?
- 14 O: 18 kilometara.
- 15 P: Da li se pored Slunja nalazi veliki vojni poligon JNA?
- 16 O: Da.
- 17 P: Da li na tom poligonu ima stalno vojske? I je li to normalna
- 18 situacija?
- 19 O: Jê. Stalno je bila vojska, ja.
- 20 P: A da li je bilo normalno da putem kroz selo prolazi vojska koja ide
- 21 na svoj poligon ili ide svojim poslom, u državi Jugoslaviji? Je l' to bilo
- 22 normalno ili ne za Vas?
- 23 O: Pa, ono kroz naše selo nije ni prolazila. Jer to nije put za ići
- 24 za... tamo za /?Vučila/ ima. Kod nas samo kad se zaratilo dolazila vojska iz...
- 25 iz... ozgo iz Korenice i Petrova Sela i iz Sadilovca, kad se zaratilo.
- 26 P: Možete li nam reći kad se je to zaratilo?
- 27
- 28
- 29
- 30

- 1 O: Ha, kako? Kako?
- 2 P: Ne znam da li sam bio precizan. Mislio sam, možete li da opredelite
3 koje je to doba godine? Kad se to zaratilo? Pretpostavljam da je to bila 1991.
4 Je l' u toj godini? Da, da...
- 5 O: Pa prve. Da, 1991.
- 6 P: Pa, da li je to bilo leto, jesen? Možete li to nešto bliže?
- 7 O: Neđe oko jeseni, da.
- 8 P: Vi ste rekli u Vašoj izjavi: "Srbi su se odvojili. Mi ne idemo više
9 kod Srba, oni više ne idu kod nas. Svako na svoju stranu." Čak ste reći...
10 rekli: "Počeli su tajno da se sas...sastaju." Jeste tako izjavili?
- 11 O: Jesam.
- 12 P: A kako to znate ako se ne posećujete međusobno? Kažete krajem
13 septembra ili početkom oktobra, JNA je okupirala Lipovaču.
- 14 O: Da.
- 15 P: I prethodno je svo stanovništvo, dan pre toga ili nešto ranije,
16 pobeglo iz sela.
- 17 O: Jê.
- 18 P: Tako ste izjavili?
- 19 O: Da.
- 20 P: Vi ste služili vojni rok, kao što smo videli, i znate šta je redovna
21 vojska, a znate šta su i rezervisti. Je l' tu pravite razliku?
- 22 O: Pravim... pravimo.
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

- 1 P: Toga dana kada je, kako Vi kažete, JNA ušla u selo...
- 2 O: Da.
- 3 P: ... je l' to bila redovna vojska?
- 4 O: Redovna vojska, da.
- 5 P: Regularne jedinice JNA; je l' na to mislite?
- 6 O: Da. Da.
- 7 P: Možet...možete li nam reći, kakve su oni uniforme nosili? Ti vojnici
- 8 što su došli kod Vas u selu, pa su Vam čak bili i u kući.
- 9 O: Jes', tako je.
- 10 P: Pitao sam Vas: možete li nam reći kakve su uniforme? Dakle, da li su
- 11 bile one zelene ili SMB ili šarene uniforme? Sećate li se?
- 12 O: Šare...šarene, šarene. Ma bilo ih je šarene i u njih svakak'e je
- 13 bilo, izmiješano.
- 14 P: Rekli ste, opisujući vreme od tih sedam-osam dana dok je JNA bila u
- 15 Vašem selu, da ste jednog dana razgovarali sa jednim vojnikom JNA koji Vas je
- 16 pitao da li se plašite.
- 17 O: Jê, tako je.
- 18 P: A Vi ste mu rekli...
- 19 O: Da ne.
- 20 P: ... da se ne plašite dok su oni tu; je l' tako?
- 21 O: Tako je.
- 22 P: Da li to znači da ste Vi smatrali da dok je vojska tu, dok je JNA tu,
- 23 Vama se ne može ništa loše desiti?
- 24 O: Ne more.
- 25 P: A možete li nam reći zašto je onda to stanovništvo iz sela pobjeglo iz
- 26 sela pre nego što je došla JNA? Ko ih je to poplašio? Otkud strah?
- 27
- 28
- 29
- 30

- 1 O: Otkud strah? Ha, strah od vojske.
- 2 P: Te 1991., pre tog leta, Hrvatska je proglasila otcepljenje od
3 Jugoslavije, nezavisnost. Da li je Hrvatska, u to vreme kad je JNA ušla u Vaše
4 selo 1991., da li je Hrvatska imala neku svoju vojsku?
- 5 O: Jê, imala. Da.
- 6 P: A možete li nam reći, kako se zvala ta vojska hrvatska?
- 7 O: Kako se zvala?
- 8 P: Da li su to bile ZNG, zenge, ili...
- 9 O: Ha, zvala se kao... kao mupovci.
- 10 P: Ti mupovci, da li su pripadali Ministarstvu unutrašnjih poslova
11 Hrvatske?
- 12 O: Pa sigurno.
- 13 P: Gde su bili raspoređeni ti mupovci? Da li ih je bilo u Vašem selu i
14 da li ih je bilo u okolnim hrvatskim selima?
- 15 O: Nije. Oni su bi... njih je bilo malo. Malo bilo u Drežniku i u
16 Rakovici i u Slunju. Da. A oni nisu bili po selima i...
- 17 P: Kažete da je tih hrvatskih policajaca bilo u Drežniku, Rakovici i
18 Slunju?
- 19 O: Da.
- 20 P: A rekli ste da je njih bilo malo. Kako Vi znate da ih je bilo malo?
- 21 O: Pa malo, do...dok su, ovaj... nisu mogli /?dočikati/; malo, da.
- 22 P: Da li hoćete da kažete, bilo ih je malo pošto nisu mogli da se
23 suprotstave JNA?
- 24 O: Pa nisu. To je bila treća armija u svijetu.
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: Rekli ste da je armija došla, da je JNA došla u Vaše selo, tamo bila
2 sedam-osam dana i da ste Vi videli da oni pucaju na Rakovicu i Drežnik Grad.

3 O: Da, da.

4 P: Da li je to JNA pucala na te hrvatske policajce u tim mestima?

5 O: Policajci su već o'šli.

6 P: Svedoče, izvinite, molim Vas, nisam Vas dobro razumeo. Odgovorili ste
7 dok sam ja govorio, pa Vas nisam dobro čuo. Hoćete ponoviti samo odgovor?

8 O: Hoću, hoću.

9 P: Dakle, da li je JNA pucala na hrvatske policajce u Drežniku i
10 Rakovici?

11 O: Jê pucala, jê.

12 P: Recite mi koliko je Drežnik Grad daleko od Vašeg sela.

13 O: Tri kilometra.

14 P: Jeste li Vi bili kraj tenkova JNA kad su oni otvarali vatru na
15 Drežnik Grad ili ste bili u kući?

16 O: Ma nisam ja bio kraj njih. Oni, ovaj... ma oni su zauzeli Drežnik kad
17 su išli od Ličkoga Petrova Sela, iz Korenice ozgo vojskom, onda zauzela. A kad
18 su bili u selu, onda već je Drežnik pao je. Gotov je on, sve.

19 P: Rekli ste nam sada da niste bili kraj tenkova dok su oni pucali, a
20 bili su kraj Vaše kuće. Jeste Vi to bili u podrumu? Je l' to hoćete da kažete?

21 O: Oni su pucali ispred naše kuće, tukli crkvu. A tamo nije bilo nikoga
22 već. Crkvu rušili.

23 P: Eh sad, kako ste Vi to mogli da vidite? I kako to znate?

24 O: Pa vidim ispred kuće. Kako ne bi vidio /nerazgovijetno/?

25

26

27

28

29

30

- 1 P: Sa tri kilometra udaljenosti tenkovskim topovima gađaju crkvu?
- 2 O: Da.
- 3 P: Pa, da li je Vama poznato da je domet tenkovskog topa dva i po
4 kilometra u vrh glave?
- 5 O: Kako da ja znam?
- 6 P: Pominjali ste neki helikopter JNA. Gde on beše sleteo? Rekli ste,
7 jedan helikopter, niste mu videli oznake, ali smatrate da je bio vojni; je li
8 tako?
- 9 O: Jê, vojni. Jê.
- 10 P: Odgovarajući na pitanje tužioca, rekli ste da je taj helikopter negde
11 sleteo, u neko selo. Hoćete nam ponoviti ime sela i koliko je ono daleko od
12 Vašeg sela?
- 13 O: On je išâ prama... prama Dumanu. To se zove Duman, jedna /?gmajna/
14 vel'ka. I tu su vozili robu i municiju.
- 15 P: Jeste Vi bili u tom mestu u koje je sleteo taj helikopter jedan?
- 16 O: Ni...nisam bio.
- 17 P: Pa dobro, na osnovu čega Vi tvrdite da je taj helikopter vozio upravo
18 to što Vi kažete? Kako to znate?
- 19 O: Ah, pa znadu drugi. Tu je imô drugi đe vozili isto, da, koji su
20 vid'li.
- 21 P: A u odnosu... Drugim... Postaviću pitanje drugačije. Vi ste, dakle, u
22 razgovoru sa drugima čuli da vojska helikopterima dovozi oružje i municiju?
- 23 O: Jê. Jê dovozila, da.
- 24 P: A rekli ste, u odgovoru na pitanje tužioca, da je vojska tim
25 helikopterima dovozila oružje i municiju i sebi...
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

- 1 O: Sve, sve.
- 2 P: ... ali da je verovatno to davano i Srbima; je l' tako?
- 3 O: Pa normalno. Tako, da.
- 4 P: Da li sve ovo što ste nam rekli znači da Vi o svim ovim činjenicama
5 ne znate ništa konkretno, nego pričate ono što ste čuli da drugi pričaju? Je l'
6 tako?
- 7 O: Da.
- 8 P: Hvala Vam. Kada ste pominjali ove teritorijalne jedinice, rekli ste:
9 "JNA je bila kod nas sedam-osam dana. Kada su otišli, mi smo se, nas nekoliko
10 što smo ostali u selu, prepali i svi pobjegli u šumu i tamo proveli noć."
11 Je l' tako bilo?
- 12 O: Da, da.
- 13 P: Opisali ste da su posle u selo došli neki ljudi, naoružani ljudi, i
14 Vi ste rekli paravojska.
- 15 O: Da.
- 16 P: Ko je činio tu paravojsku?
- 17 O: Pa, normalno da se... to se zvala vojska Martićeva.
- 18 P: A šta je to paravojska za Vas?
- 19 O: Rezerva, mi smo zvali rezerva. Da.
- 20 P: Dakle, sad ste mi rekli da je to... da ste Vi to zvali rezervom.
- 21 O: Da.
- 22 P: Da li mislite na rezervu JNA?
- 23 O: Ne na JNA. Ne.
- 24 P: A u izjavi ste rekli Teritorijalna odbrana. Je l' mislite na
25 Teritorijalnu odbranu?
- 26 O: Pa, to je isto.
- 27 P: Rekli ste da te ljude ne poznajete. A da li imate predstavu jesu to
28
29
30

1 bili neki ljudi iz okoline ili ko su bili ti ljudi?

2 O: Pa, ko će ih poznati. Ne bih ni znâ da... da nije rekla... u njih što
3 je bila radio stanice u kući kod nas, vojni, pa su mi rekli oni mladići. Da. Jel
4 mladići su rekli: "Dok smo mi ne bojte se. Kad odemo mi, čuvajte se te rezerve."
5 Eh, tako je bilo.

6 Oni su tukli narod i pljačkali i palili kuće. Da. I ko god ostâ bio
7 ubijen bez obzira, koga su god uhvatili.

8 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude. Nemam više pitanja. Završio sam sa
9 unakrsnim ispitivanjem.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam, gospodine Milovančeviću.
11 Gospođo Richterova, izvolite.

12 G. RICHTEROVA: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude, ali ja nemam
13 pitanja.

14 Ispituje Sudsko vijeće:

15 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Ja imam jedno pitanje u vezi sa ovim
16 helikopterima.

17 Kada su Vas ispitivali od strane Tužilaštva, rekli ste da se radilo o
18 više helikoptera, dakle ne samo jednom. I rekli ste da ste ih Vi vidjeli. A
19 sada, kada Vas je Obrana ispitivala o tome šta su helikopteri nosili ili
20 prevozili, onda ste rekli da to nije nešto što ste Vi vidjeli, nego da ste o
21 tome samo čuli. Htio bih da mi kažete sada, šta ste Vi to stvarno vidjeli, a šta
22 ste čuli od drugih?

23 (redigirano)

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Oprostite, mislim da Vas još uvijek
2 nisam najbolje razumio. (redigirano)

3 (redigirano)

4 (redigirano)

5 (redigirano)

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Samo da prekinemo. Sada smo na javnoj
7 sjednici, spominju se imena mjesta, da li možda da pređemo na poluzatvorenu
8 sjednicu?

9 G. RICHTEROVA: [simultani prijevod] Da. I za svaku sigurnost, mislim da
10 bi bilo najbolje da se iz zapisnika izbriše red 23 na strani 28.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim, dakle, da se izbriše strana
12 28, to jest red 23, i možda prvi red na strani 29.

13 G. RICHTEROVA: [simultani prijevod] Možda prva tri reda, časni Sude.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dakle, prva tri reda na strani 29 i
15 nakon toga ću zamoliti da pređemo na poluzatvorenu sjednicu.

16 [Poluzatvorena sjednica]

17 (redigirano)

18 (redigirano)

19 (redigirano)

20 (redigirano)

21 (redigirano)

22 (redigirano)

23 (redigirano)

24 (redigirano)

25 (redigirano)

26 (redigirano)

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 3210-3213 redigirane. Poluzatvorena sjednica.

utorak, 04.04.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 (redigirano)
2 (redigirano)
3 (redigirano)
4 (redigirano)
5 (redigirano)
6 (redigirano)
7 (redigirano)
8 (redigirano)
9 (redigirano)

10 [Otvorena sjednica]

11 TAJNIK: [simultani prijevod] Nalazimo se na javnoj sjednici.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

13 Gospođo Richterova.

14 G. RICHTEROVA: [simultani prijevod] Ovo je za danas kraj. Sljedeći
15 svjedok će biti pozvan sutra. To će biti Colin Black.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Pošto je takva situacija, za
17 danas završavamo i nastavljamo s radom sutra u 14.15h u sudnici I. Znači,
18 sudnica I u 14.15h sutra.

19 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

20 ... Sjednica završena u 13.42h.

21 Nastavak zakazan za srijedu,

22 05.04.2006., u 14.15h.

23

24

25

26

27

28

29

30